

"Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos (...)" Art. 1 de la Declaración Universal de los DD HH
"Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets (...)". Art. 1 de la Declaració Universal dels DD HH

Queixa	2203858
Matèria	Serveis públics i medi ambient
Assumpte	Molèsties derivades de la ubicació de contenidors
Actuació	Resolució de consideracions a l'Administració

RESOLUCIÓ DE CONSIDERACIONS A L'ADMINISTRACIÓ

1. Antecedents

1.1. El 05/12/2022, la persona promotora de l'expedient va interposar una queixa en la qual manifestava la seua reclamació per l'inadequat estat de salubritat i neteja que presenten els contenidors destinats a la recollida de residus sòlids urbans que es troben situats enfront de l'habitatge en el qual resideix.

Resulta necessari recordar que aquesta institució va tramitar, respecte d'aquesta qüestió, els previs expedients de queixa 2103635 i 2201616. Aquest últim expedient [fou tancat en data 01/09/2022](#), ja que l'Administració local va acceptar les recomanacions que li va formular el Síndic de Greuges mitjançant la [resolució de consideracions](#) dictada en data 14/07/2022.

En aquest sentit, en l'informe emés per a donar resposta a aquesta resolució de consideracions l'Ajuntament de Puçol va exposar que s'estava fent un seguiment específic d'aquests contenidors per a garantir les seues adequades condicions de conservació i higiene.

Tal com s'ha exposat, l'interessat es va dirigir novament a aquesta institució i va indicar que els contenidors presenten habitualment un inadequat estat de neteja a causa de l'acumulació de residus i ens va aportar nombroses fotografies que testificaven aquesta situació. Així mateix, l'interessat va adjuntar una còpia dels escrits presentats davant l'Administració en els quals denunciava aquests fets i sol·licitava una solució (escrit de data 29/09/2022 –número de registre 13160-, 08/10/2022 –número de registre 13599/2022-, 06/11/2022 –número de registre 14853/2022- i 27/11/2022 –número de registre 16012).

1.2. El 15/12/2022, admesa la queixa a tràmit, es va requerir a l'Ajuntament de Puçol que remetera al Síndic de Greuges un informe, per a l'emissió del qual se li va concedir un mes de termini, sobre «les mesures adoptades per a investigar els fets denunciats per la persona interessada i les actuacions realitzades per a reaccionar davant d'aquests en cas de ser acreditats, i amb això garantir les adequades condicions de conservació, ornat i neteja dels contenidors de referència».

1.3. L'01/02/2023, després de transcórrer el termini concedit a aquest efecte, es va registrar l'informe remés per l'Administració. En aquest informe s'exposava:

(...) han sigut recaptats els següents informes:

- Informe de l'àrea de neteja viària.
- Informe de la Policia Local.
- Informe de l'àrea de recollida de residus domèstics.

La responsable del servei de neteja viària assenyala que:

En aquests carrers es realitza neteja manual per operari de la brigada municipal en la freqüència establida, que pràcticament és diàriament.

No obstant això, es tindrà en consideració l'indicat per l'interessat i es donarà trasllat al Supervisor del servei perquè el tinga en compte i el trasllade a l'operari de la zona.

Per l'àrea de recollida de residus domèstics s'informa el següent:

A la vista de la reiteració en la petició formulada, prèvia constatació de les circumstàncies concurrents en la zona indicada i comprovada la dotació i distribució dels contenidors de recollida de residus existents en aquesta, s'està realitzant un seguiment dels mateixos i, si escau, es procedirà a introduir els canvis necessaris previ estudi del seu àmbit d'afecció.

Per la Policia Local s'assenyala que en relació amb prevencions i multes realitzades per estacionar en C/La Font, que per part del departament de Policia Local, no es disposa d'aquesta informació.

En relació amb l'informe per la Policia Local s'ha requerit als mateixos a fi que amplien, en la mesura que siga possible, la informació facilitada.

Per aquest últim motiu no s'ha procedit a donar resposta als múltiples escrits presentats per l'interessat.

No obstant això, atesos els informes reiterats dels diferents serveis, cal indicar que la situació i el manteniment d'aquests contenidors no genera una problemàtica diferent o més greu de l'existent en la resta de l'àmbit territorial. Així mateix, els serveis de neteja i recollida es presten amb normalitat i sense més incidències manifestades, ni pels responsables d'aquestes àrees, ni procedents d'altres domicilis en aquest àmbit d'afecció.

Afegir també, que aquest Ajuntament es troba en fase de redacció del Pla Local de Residus que diagnosticarà les problemàtiques relacionades amb la recollida de residus i establirà les futures línies d'actuació en aquesta matèria

- 1.4. El 02/02/2023 el Síndic va remetre l'informe de l'Administració a la persona interessada perquè hi presentara al·legacions durant el termini de deu dies hàbils.
- 1.5. El 06/02/2023 la persona interessada hi va presentar al·legacions i va reiterar íntegrament el contingut de la reclamació exposada en el seu escrit inicial de queixa i, en particular, les molèsties que pateix per l'habitual estat d'insalubritat que presenten els contenidors situats enfront del seu habitatge.

2. Consideracions

2.1. Drets i llibertats públiques relacionats amb la present queixa

El present expedient es va iniciar per la possibilitat que s'haguera afectat el dret de la persona interessada al gaudi d'un habitatge digne i un medi ambient adequat (articles 16 i 17 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana).

En aquest procediment es plantegen dues qüestions, les quals, lògicament, estan connectades entre si i les abordarem de manera independent a l'efecte expositiu.

En primer lloc, el ciutadà va exposar la seua reclamació per la falta de resposta als escrits que havia presentat davant l'Ajuntament de Puçol, en què exposava les seues queixes per la situació que pateix. Sobre aquest tema, l'Administració en el seu informe confirma que no va donar resposta expressa als escrits presentats.

Respecte de la falta de resposta als escrits presentats per la persona interessada, cal tenir en compte que l'article 21 (Obligació de resoldre) de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques, és clar quan assenyala que «l'Administració està obligada a dictar resolució expressa i notificar-la en tots els procediments qualsevol que siga la seua forma d'iniciació».

Així mateix, aquesta previsió ha de ser posada en connexió amb el que s'estableix en l'article 29 de la citada norma procedimental, quan assenyala que «els termes i terminis establits en aquesta o altres lleis obliguen les autoritats i el personal al servei de les administracions públiques competents per a la tramitació dels assumptes, com també els interessats en aquests».

D'altra banda, hem de tenir present que l'article 9.2 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana reconeix que «tots els ciutadans tenen dret que les administracions públiques de la Generalitat tracten els seus assumptes de manera equitativa i imparcial i en un termini raonable».

En relació amb aquesta qüestió, cal tenir en compte que l'article 8 del nostre Estatut d'Autonomia (norma institucional bàsica de la nostra comunitat autònoma) assenyala que «els valencians i valencianes, en la seua condició de ciutadans espanyols i europeus, són titulars dels drets, deures i llibertats reconeguts en la Constitució Espanyola i en l'ordenament de la Unió Europea (...)», i indica que «els poders públics valencians estan vinculats per aquests drets i llibertats i han de vetlar per la seua protecció i respecte, com també pel compliment dels deures».

Al seu torn, l'article 41 de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea (Dret a la bona administració) estableix que «tota persona té dret que les institucions, òrgans i organismes de la Unió tracten els seus assumptes imparcialment i equitativament, i dins d'un termini raonable».

La vigència de les disposicions analitzades considerem que imposa a les administracions **un plus d'exigència** a l'hora d'abordar l'anàlisi dels escrits que els dirigisquen els ciutadans i donar-los resposta, en el marc del **dret a una bona administració**.

Tal com ha exposat el Tribunal Suprem en la seua Sentència 1667/2020, de 3 de desembre, «el principi a la bona administració (...), gràcies al que s'estableix en l'article 41 de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea, ha adquirit el rang de dret fonamental en l'àmbit de la Unió i algun sector doctrinal l'ha qualificat com un dels drets fonamentals de nova generació (...)».

Aquest dret a una bona administració es conforma així com **un dret bàsic i essencial** de la ciutadania valenciana, que s'integra, com a mínim, pels drets de la persona al fet que les administracions públiques atenguen en un termini raonable les peticions que aquesta els formule i que li donen una resposta expressa i motivada a aquestes, de manera que el ciutadà pugua conèixer en tot moment quina és la posició de l'administració concernida respecte del seu problema, per a, en cas de discrepància, poder exercir les accions de defensa dels seus drets que considere més adequades.

El que no és possible en cap cas és que, davant una petició formulada per la persona interessada conformement als requisits exigits legalment, l'Administració no oferisca una resolució o emeta una resolució mancada de la justificació adequada que permeta al sol·licitant entendre els motius pels quals l'Administració ha adoptat aquesta resolució.

Arribats a aquest punt, aquesta institució no pot sinó recordar, una vegada més, que el principi d'eficàcia (art. 103.1 de la Constitució Espanyola) exigeix de les administracions públiques que es complisquen raonablement les expectatives que la societat legítimament els demana, i entre aquestes, i bastant rellevant, es troba el deure de l'Administració de resoldre expressament les peticions i reclamacions que li presenten els particulars, ja que el coneixement total per l'administrat de la fonamentació de les resolucions administratives constitueix un pressupòsit inexcusable per a una adequada defensa dels seus drets i interessos legítims.

En aquest sentit, el Tribunal Constitucional té dit, des d'antic, en la seua Sentència núm. 71, de data 26 de març de 2001, que «és evident, com hem declarat en reiterades ocasions (per totes, SSTC 6/1986, de 21 de gener, FF. 3; 204/1987, de 21 de desembre, F. 4; 180/1991, de 23 de setembre, F. 1; i 86/1998, de 21 d'abril, FF. 5 i 6), que l'Administració no pot resultar beneficiada per l'incompliment de la seua obligació de resoldre expressament dins de termini les sol·licituds i els recursos dels ciutadans, un deure que entronca amb la clàusula de l'estat de dret (art. 1.1 CE), com també amb els valors que proclamen els arts. 24.1, 103.1 i 106.1 CE».

Finalment, considerem que cal destacar que l'article 33.2.c de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges, el faculta per a instar les administracions públiques a «resoldre, dins del termini i en la forma escaient, les sol·licituds presentades i els recursos plantejats en el seu àmbit competencial».

Respecte de la qüestió de fons que es planteja en aquests escrits (situació d'insalubritat dels contenidors de referència), no podem sinó reiterar les reflexions que ja vam fer en la [resolució de consideracions](#) emesa en el marc de l'anterior expedient de queixa 2201616, que reproduïm a continuació:

(...) ha de tenir-se present que l'estat d'insalubritat dels contenidors i les zones contigües a aquests pot afectar l'efectiu gaudi, entre altres, del dret a un habitatge digne (art. 47 de la Constitució i article 16 del nostre Estatut d'Autonomia) o del dret a un medi ambient adequat (art. 45 de la Constitució i art. 17 del nostre Estatut d'Autonomia).

Especialment, aquesta obligació determina que les autoritats locals hagen d'adoptar tots els mitjans que resulten necessaris per a garantir que:

- a) es complisquen els horaris de depòsit del fem per part dels usuaris,
- b) es controlen i, si escau, se sancionen les conductes dels qui, en una mostra de poc civisme,
- c) depositen el fem fora i al costat d'aquests dispositius i,
- d) perquè, en cas que aquesta última circumstància es produísca, es garantisca la recollida i neteja
- e) dels contenidors instal·lats i dels seus voltants.

Aquestes mesures han de resultar especialment intenses, en tot cas, en aquelles zones en les quals, a conseqüència de les denúncies cursades pels veïns, es tinga constància fefaent de l'efectiva lesió que, a les desitjables condicions de salubritat de l'entorn, estan produint aquests dispositius de recollida de residus sòlids urbans.

En aquest sentit, cal destacar que, a la vista de les fotografies remeses per la persona interessada sobre l'estat de neteja dels contenidors, s'hi aprecia la presència de nombroses bosses de fem i altres restes sòlides. Aquesta institució no pot valorar si les fotografies exposen una situació habitual i recurrent o mostren una afecció merament puntual a les desitjables condicions de neteja d'aquests, però, en tot cas, constitueixen un indici suficient de la necessitat de continuar adoptant mesures idònies per a aconseguir el ple respecte als drets dels veïns eventualment afectats.

Finalment, cal recordar que l'article 25 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, configura com una competència pròpia dels municipis la protecció del medi ambient urbà i la salubritat pública.

En els mateixos termes s'expressen els articles 33 et seq. de la Llei 8/2010, de 23 de juny, de règim local de la Comunitat Valenciana.

Així mateix, cal tenir en compte que l'article 1 del Decret de 17 de juny de 1955 pel qual s'aprova el Reglament de serveis de les corporacions locals prescriu que «els ajuntaments podran intervenir l'activitat dels seus administrats en (...) en l'exercici de la funció de policia, quan existira perturbació o perill de perturbació greu de la tranquil·litat, seguretat, salubritat o moralitat ciutadanes, amb la finalitat de restablir-les o conservar-les».

3. RESOLUCIÓ

Davant del que hem exposat i conformement al que estableix l'article 33 de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, fem a l'**Ajuntament de Puçol** les recomanacions i els recordatoris de deures legals següents:

Primer. RECORDEM EL DEURE LEGAL de contestar en el termini legalment establert, expressament i motivadament, els escrits que els interessats presenten davant aqueixa Administració pública, d'acord amb allò previst en l'article 21 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques i la legislació concordant, en el marc del dret a una bona administració.

Segon. RECOMANEM que, si no ho ha fet ja, done una resposta expressa, congruent i motivada als escrits presentats per la persona interessada, i que aborde i resolga totes i cada una de les qüestions plantejades en aquests i que li notifique la resolució que s'adopte, amb expressió de les accions que li cal exercir en cas de discrepància amb el seu contingut.

Tercer. RECOMANEM que continue adoptant totes les mesures que resulten necessàries per a garantir, tant l'adequada utilització dels contenidors destinats a l'emmagatzematge de residus sòlids per part dels ciutadans, com, i si escau, l'adequat estat de conservació de les condicions de salubritat d'aquests, especialment en els llocs on existisquen denúncies dels ciutadans sobre aquest tema i, en qualsevol cas, en la via pública objecte del present expedient.

L'Ajuntament de Puçol està obligat a respondre per escrit en un termini no superior a un mes des de la recepció del present acte. La seua resposta haurà de manifestar, de manera inequívoca, el seu posicionament respecte de les recomanacions o suggeriments continguts en la present resolució. Així:

- Si manifesta la seua acceptació, haurà de fer constar les mesures adoptades per al seu compliment. Si el termini per a complir-les resultara superior, la resposta haurà de justificar aquesta circumstància i incloure el termini concret compromés per a això.
- La no acceptació haurà de ser motivada

Finalment, **S'ACORDA** notificar la present resolució a totes les parts i publicar-la en la pàgina web del Síndic de Greuges.

Ángel Luna González
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana